

Högskolan
Kristianstad

Högskolan Kristianstad
291 88 Kristianstad
044 250 30 00
www.hkr.se

Självständigt arbete (examensarbete), 15 hp, för

Förskollärautbildning Utbildningsvetenskap

HT 2020

Fakulteten för lärarutbildning

Mångkulturalitet i förskolan

En studie med fokus på förskollärarnas
arbetssätt med mångkulturalitet.

Rondik Amedi och Shahed Shaker

Författare

Rondik Amedi

Shahed Shaker

Titel

Mångkulturalitet i förskolan.

En studie med fokus på förskollärarna arbetssätt med mångkulturalitet.

Engelsk titel

Multiculturalism in preschool. A study with focus on the preschool teachers' work with multiculturalism

Handledare

Göran Roos

Bedömande lärare

Tina Kullenberg

Sammanfattning

Syftet med studien är att få djupare förståelse för förskollärarnas arbetssätt med mångkulturalitet på olika förskolor och på vilka sätt förskollärare gör barn med utländsk bakgrund delaktiga i aktiviteter på förskolan. I studien har en kvalitativ ansats tillämpats i form av semistrukturerade intervjuer med sex förskollärare på två olika förskolor, där en av förskolorna är interkulturellt förskola medan den andra förskola består av en minoritet av barn med utländsk bakgrund. Den interkulturella pedagogiken har använts som teoretisk utgångspunkt i studien. Resultatet på förskola nr ett, visar att förskollärarna arbetar med språkutveckling i syfte att utveckla barns språkliga förmågor genom användandet bilder, TAKK-tecken, digitala verktyg och teater för att belysa för barnen att det finns olika kulturer. På förskola nr två, visar resultatet att förskollärarna är öppna och hittar möjligheter och tillfällen där de kan synliggöra andra kulturer för barnen på förskolan på olika sätt men det förekommer inte så mycket vilket förskollärarna reflekterat kring att det beror på att förskolan inte har barn med utländsk bakgrund.

Ämnesord

Multikulturalitet, förskola, förskollärare, barn, interkulturell pedagogik, flerspråkighet

Förord

Tack

Först och främst vill vi tacka förskollärarna som ställde upp för intervjuer i vår kvalitativa studie för att det ska bli möjligt för oss att genomföra studien.

Ett stort tack till vår handledare Göran Roos med hans engagemang och stöttning under hela skrivprocessen samt ett stort tack till vår bedömande lärare Tina Kullenberg.

Vi vill även tacka våra familjer och vänner för deras tålamod, förståelse och uppmuntran under vårt examensarbete.

Rondik Amedi och Shahed Shaker

Innehållsförteckning

1.	Inledning	5
1.1	Syfte och frågeställningar	6
2.	Begreppsdefinition	6
2.1	Flerspråkighet	6
2.2	Mångkultur	6
2.3.	Interkulturell	6
3.	Teoretiskt perspektiv	7
3.1	Interkulturell pedagogik	7
3.2	Interkulturell undervisning	7
4.	Litteraturgenomgång med forskningsöversikt	8
4.1	Flerspråkighet	8
4.2	Mångkulturell utbildning	10
5.	Metod	11
5.1	Metod för datainsamling	11
5.2	Intervju som datainsamling	12
5.3	Urval	13
5.4	Genomförande	13
5.5	Bearbetning av insamlade data	14
5.6	Etiska ställningstaganden	14
5.7	Metodkritik	15
6.	Resultat och Analys	17
6.1	Barns olika kulturer	17
6.2	Kommunikation med kroppsspråk och bilder	19
6.3	Utvecklingsmöjligheter	21
6.4	Analys med ett interkulturellt perspektiv	24
7.	Diskussion	26
7.1	Barngruppens sammansättning	26
7.2	Det mångkulturella arbetet på förskolan	27
7.3	Förskolans inspirerande pedagogik	29
7.4	Slutsats	30

7.5	Yrkesroll	30
7.6	Vidare Forskning	31
	Referenser	32
	Bilagor	34
	Bilaga 1 Intervjufrågor	34
	Bilaga 2 Missivbrev	35
	Bilaga 3 Resedjur	36
	Bilaga 4 Pekkartor	36
	Bilaga 5 Bildschema	37
	Bilaga 6 Polyglutt app	37

1. Inledning

Vi lever i ett mångkulturellt samhälle som präglas av invånare med olika kulturella bakgrunder och detta beskrivs även i förskolans styrdokument att "förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald" (Skolverket 2018, s. 5). Detta påpekas också av Lorentz (2009) som menar att pedagogiken i våra förskolor är viktigare än någonsin, där uppdraget gällande demokrati och värdegrund ska tillämpas på ett medvetet sätt för att vi ska kunna leva i ett fungerande mångkulturellt samhälle. Författaren påpekar att pedagogerna ska arbeta utifrån ett mångfaldsperspektiv genom att pedagogerna strävar efter att tillvarata barns olika kulturella bakgrunder på ett medvetet sätt för att skapa förutsättningar för barn att känna sig delaktiga (Lorentz 2009). Forskning från Skolverket (2020) visar att arbetet med mångfald bygger på förskollärares arbetssätt och hur de synliggör olika kulturer för barnen. I detta arbetet är det viktigt att inte pressa barnet i lärsituationer så att det kommer i kontakt med tidigare trauman. Istället ska förskolläraren sträva efter att involvera barnet i olika lustfyllda lärandesituationer som stimulerar nyfikenhet och gemenskap med andra barn och vuxna (Skolverket 2020). I läroplanen för förskolan beskrivs det att det är betydelsefullt att förskollärare skapar förutsättningar för att ge barn möjligheten att utveckla sin egna kulturella identitet, sitt intresse och kunskap om andra kulturer för att kunna utveckla en förståelse kring värdet av samhällets mångfald (Skolverket 2018). Även i barnkonventionen som blev lag i Sverige januari 2020 framkommer det att i artikel 30 att "barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion" (United Nations 2018).

I den svenska förskolan befinner sig allt fler barn som är flerspråkiga och då är det viktigt att pedagoger på förskolan strävar efter att möjliggöra lärandesituationer som utvecklar barns modersmål och det svenska språket (Fredriksson och Lindgren Eneflo 2019). Lärandesituationer, som skapas av pedagoger, bör bidra till språklig kommunikation och interaktion mellan barn och vuxna (Kultti 2012). Detta poängteras även i läroplanen för förskolan att "utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer" (Skolverket 2018, s. 5).

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att få djupare förståelse för förskollärarnas arbetssätt med mångkulturalitet på olika förskolor och på vilka sätt förskollärare gör barn med utländsk bakgrund delaktiga i aktiviteter på förskolan. Utifrån syftet lyder följande frågeställningar:

- Hur beskriver förskollärarna det mångkulturella arbetet på förskola?
- Gör förskollärarna barn med utländsk bakgrund delaktiga i aktiviteter? I så fall hur?

2. Begreppsdefinition

I den här delen redogörs för innebörden av begreppen flerspråkighet, mångkultur och interkulturell vilka är relevanta för studiens syfte och frågeställningar.

2.1 Flerspråkighet

Sandvik och Spurkland (2015) skriver att flerspråkiga barn använder flera språk under vardagen i olika sammanhang. Författarna menar att flerspråkiga barn är en mångskiftande grupp när det gäller användandet av eget modersmål och andra språk som de behärskar. Enligt Skans (2011) delas flerspråkighet i förstaspråk och andraspråk. Förstaspråk är modersmål, som barnet använder hemma, medan andraspråk är majoritetsspråk som barnet använder på förskolan.

2.2 Mångkultur

Lunneblad (2013) definierar ett mångkulturellt samhälle som ett samhälle där det finns flera kulturer, skilda etniska eller religiösa bakgrunder. Begreppet *mångkultur* används även för att organisera samhället och ta hänsyn till olika värderingar. Löthagen, Lundenmark och Modigh (2012) skriver att mångkultur är ett begrepp som omfattar olika individer med flera språk och olika kulturella bakgrunder. Vidare skriver författarna begreppet mångkultur på ett annat sätt, exempelvis när en elev/barn är född i Sverige men har utlandsfödda föräldrar definierar författarna eleven som minoritetslev medan majoritetslev är när båda föräldrar är svenskfödda i Sverige.

2.3 Interkulturell

Lunneblad (2013) beskriver begreppet *interkulturell* där ”inter” innebär en handling, en interaktion som sker mellan ”kulturer”, där människor av olika kulturer samverkar. Lorentz (2009) poängterar att begreppet interkulturell är en språklig term inom det pedagogiska perspektivet som innebär att det sker en utveckling eller lärande i samband med ett handlande.

3. Teoretiskt perspektiv

I den här delen kommer studiens författare att beskriva interkulturell pedagogik som teoretiskt perspektiv för att kunna besvara frågeställningen i relation till studiens syfte.

3.1 Interkulturell pedagogik

Interkulturell pedagogik innehåller olika delar gällande lärande, bland annat interkulturellt lärande, interkulturell kommunikation, interkulturell undervisning, interkulturell pedagogik, interkulturell pedagogisk forskning, mångkulturell utbildning samt mångkulturell skolutveckling. Begreppet interkulturell pedagogik har använts sedan 1990-talet och har sin förhistoria inom FN under 1970-talet, där en rekommendation utfärdades för att skapa förståelse och fred mellan olika länder genom utbildning och undervisning om grundläggande mänskliga rättigheter. Denna rekommendation innefattar att medlemsländerna inom FN skall sträva efter olika utbildningar för att främja förståelse för internationellt och interkulturellt synsätt i all undervisning inom alla utbildningar (Lorentz & Bergstedt 2016). Interkulturell pedagogik var ett sätt att sprida kunskap, och detta fick betydelse i Sverige då begreppet användes officiellt i en pedagogisk undersökning i samband med en statlig utredning, nämligen Språk- och kulturarvsutredning 1981. I utredningen framkom nya idéer och förslag gällande all undervisning och interkulturell undervisning som angår alla barn och vuxna både utanför och inom skolväsendet. För att anpassa undervisningen till olika kulturer i klassrummet ersattes invandrarundervisning med interkulturell undervisning (Lorentz & Bergstedt 2016).

Lunneblad (2013) påpekar att interkulturell pedagogik bygger på demokratiska värden såsom ömsesidig respekt, jämlikhet samt social rättvisa för alla människor. Med hjälp av olika utbildningar skapas förståelse för invandrares olika kulturer som möjliggör en fredlig samlevnad. Han menar att ett interkulturellt lärande sker genom interaktion mellan individer med olika kulturella och etniska bakgrunder, och att kulturarven har stor inverkan på individen samt att detta påverkar individens lärande och utveckling (Lunneblad 2013).

3.2 Interkulturell undervisning

En annan forskare vid namn Eklund (2003) beskriver innebörden av interkulturell undervisning som en pågående process som arbetar för att komma över kulturella barriärer. Undervisningen ska bygga på kulturell växelverkan genom ömsesidig respekt och förståelse för olika kulturer. Utifrån arbetssättet kan positiva attitydförändringar ske och då undviks negativa fördomar hos både

majoritetsbefolkning och minoritetsgrupper. Eklund poängterar att interkulturell undervisning är en följd av flerspråkiga och flerkulturella innehåll. Eklund belyser att verksamheter behöver ett nytt synsätt att förhålla sig kring innehållet gällande undervisning på verksamheter. Detta i syfte att interkulturell undervisning ska gälla alla barn både inom förskolan och utanför menar Eklund. Han beskriver att pedagogerna behöver samarbeta med modersmållärare för att skapa en interkulturell lärmiljö. Genom att överkomma kulturella broar/barriärer kan barn få förståelse för andras kulturella bakgrunder. För att detta ska bli möjligt behöver pedagoger samarbeta och skapa lärandesituationer som involverar både majoritetsbarn och minoritetsbarn.

Vidare påpekar Eklund (2003) också att det interkulturella synsättet är starkt kopplat till en demokratisk värdegrund där bland annat undervisningen med utgångspunkt i styrdokumentet, möjliggör andra arenor för interkulturellt lärande och förskolans riktlinjer samt mål som syftar på att verksamheten ska vara öppen för olika åsikter och värderingar. Med detta menar Eklund att pedagogerna, på ett medvetet sätt, ska involvera alla barn i en interkulturell kontext som gynnar barnens förståelse för olikheter och likheter samt lär dem att acceptera andras kulturer såväl som att vara öppna med sina egna tankar. På detta sätt utvecklas en ömsesidig respekt mellan barnen till följd av att ett interkulturellt lärande sker och barnens kultur blir presenterad.

Fortsättningsvis skriver Eklund att interkulturellt lärande har en koppling till interkulturell undervisning, vilket bidrar till ömsesidig process som tillvaratar inkludering och mångfalden i den sociala kontexten. Detta i sin tur utvecklar individens förmåga att förstå, samt vara tillmötesgående och accepterande gentemot andra kulturer. Med detta menar författaren att genom den interkulturella utbildningen, bidrar det till att alla individer oavsett etnicitet får en likvärdig utbildning som ökar individens förståelse gällande andra kulturer, och minimerar orättvisor i sociala kontexter (Eklund 2003).

4. Litteraturgenomgång med forskningsöversikt

I den här delen redogörs den forskning som ligger till grund för studiens syfte.

4.1 Flerspråkighet

Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) redogör för att det i den svenska förskolan befinner sig allt fler barn som är flerspråkiga. Författarna betonar den forskning som visar att när barn får

tillgång och verktyg till sina språkliga resurser gynnar det barns språkutveckling och kunskapsutveckling. Däremot kräver det att pedagoger i förskolan arbetar för att ge alla barn möjlighet till att utveckla sina språk såsom sitt modersmål men även det svenska språket. Författarna poängterar att pedagogerna har positiv inställning till barns flerspråkighet men anser att det finns utmaningar och svårigheter när det gäller arbetet att uppmärksamma och stimulera barns olika modersmål. Trots utmaningar och svårigheter hävdar författarna att allt fler pedagoger anser att det är betydelsefullt att barns kulturella identiteter synliggörs, bekräftas samt accepteras som ett tillvägagångssätt för språkutveckling. Författarna hänvisar till ett exempel där en pedagog uppmärksammar högtiden Eid. *Eid* är en högtid inom Islam, muslimer firar denna högtiden efter den årliga fastemånaden ramadan (NE 2020). Författarna menar att firandet av Eid synliggörs på förskolan där pedagogerna uppmärksammar högtiden genom diskussion i barngruppen och ställer frågor till barn och föräldrar samt bekräftar högtiden. Detta för att högtider innebär en del av barns kulturella identitet.

Vidare beskriver Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) att pedagogerna på förskolan är en stor påverkningsfaktor där flerspråkighet ses som en tillgång genom att pedagoger bland annat uppmärksammar och även stimulerar barns modersmål. Det är betydelsefullt att pedagogerna strävar efter att alla barn i förskolans verksamhet ges möjlighet till att utveckla alla sina språkliga kunskaper, i syfte att gynna deras flerspråkighet. Då menar författarna att pedagogerna kan använda sig av bland annat digitala verktyg för att lära sig nya ord på barnens språk. De kan även visa intresse för kulturella uttryck vilket i sin tur bidrar till ett arbetssätt med fokus på utveckling och stimulering gällande barnens olika modersmål.

Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) hänvisar även till en undersökning genomförd av Skolinspektionen som belyser att pedagoger upplever svårigheter gällande att utveckla ett tillvägagångssätt för att arbeta med barns alla språk då de saknar verktyg. Undersökningen belyser även att pedagoger inte besitter den kunskapen som krävs för att erbjuda barnen möjligheten till alla deras språk samt kulturella identiteter. För att detta ska bli möjligt behöver allt fler pedagoger förstärkas och känna en trygghet i sin yrkesroll för att på så sätt utveckla en kunskap om barns flerspråkighet, för att pedagogernas ökade kompetens resulterar då i ett inkluderande arbetssätt i att både uppmärksamma och stimulera barns olika modersmål (Fredriksson och Lindgren Eneflo 2019).

Kultti (2012) skriver om flerspråkiga barn och hur förskolan kan bidra för att stimulera och stödja språkutvecklingen, vilket är användbart i ett mångkulturellt samhälle. Kultti belyser vikten av att förskolan möjliggör och skapar förutsättningar för barn att utöva olika färdigheter. Författaren menar att förskolan har en betydande roll i barns tidiga språkutveckling, där förskolans lärandemiljöer erbjuder barn att interagera och kommunicera genom olika aktiviteter under vardagen i förskolans pedagogiska miljö. Kultti understryker även hur ett medvetet arbetssätt hos pedagogerna gällande att skapa en stöttande miljö med fokus på kommunikation och språk bidrar till interaktion mellan barnen och pedagogerna. Därutöver betonar Kultti (2012) vikten av att pedagoger skapar olika situationer utifrån barns intresse och synliggör barns tidigare erfarenheter, vilket i sin tur genererar delaktighet i planerade samt spontana aktiviteter under vardagen. Aktiviteterna bör rikta uppmärksamheten mot barns deltagande, kommunikation och språkutveckling, vilket öppnar nya synvinklar gällande barns tidiga flerspråkighet. Eftersom barns språkliga kompetenser utvecklas tidigt hos yngre barn är det viktigt att pedagoger tar tillvara på barns språkliga kompetenser oavsett om barnen pratar ett eller flera språk då barnets värld är flerspråkigt.

4.2 Mångkulturell utbildning

Gayle-Evans (2004) belyser vikten av en mångkulturell utbildning såväl som vikten av att tillämpa det redan i förskolan för att göra barn medvetna om samhällets mångfald. På så sätt ges barnen möjlighet att utveckla kunskap och förståelse om sin egen kultur men även andra kulturer som finns i den kontexten som barnet befinner sig i. Kulturarven representerar våra uppfattningar och värderingar om världen omkring oss och bidrar till att vi skapar vår egen världsbild. Vi föds i ett samhälle med olika kulturella bakgrunder och den sociala omgivningen ger oss goda möjligheter att anpassa oss utifrån var vi befinner oss. Gayle-Evans redogör även att förskolan ska återspegla samhällets mångfald genom att pedagoger skapar ett multikulturellt klassrum för barnen. Det är viktigt att pedagoger utformar den fysiska miljön på ett medvetet sätt som är tillgängligt för alla kulturella grupper, samt skapar tillvägagångssätt som underlättar ett individuellt arbetssätt men även underlättar för olika gruppkonstellationer. Författare menar att det är betydelsefullt att barns intresse beaktas i utformning av teman som väljs ut på förskolan för att bidra till livslångt lärande Gayle-Evans (2004).

5. Metod

I den här delen presenteras vald metod sett till relevans för studiens ändamål.

Syftet med den här studien är att få djupare förståelse för förskollärarnas arbetssätt med det mångkulturella arbetet på förskolan, och vilka sätt förskollärare använder för att barn med utländsk bakgrund ska vara delaktiga i aktiviteter på förskolan.

5.1 Metod för datainsamling

För att det ska bli möjligt att genomföra den här studien har en kvalitativ ansats i form av ljudinspelade semistrukturerade intervjuer använts.

Bryman (2018) beskriver att den kvalitativa ansatsen används främst inom samhällsvetenskaplig forskning som bygger på att samla in ord istället för siffror där kvalitativ forskning bygger på grundad teori. Bryman nämner även tre inriktningar inom kvalitativ forskning. Den första synvinkeln är det som kallas ett *induktivt* synsätt. Ett induktivt synsätt innebär att dra slutsatser utifrån tidigare erfarenheter genom att samla in information och sammanställa insamlade data för att sedan diskutera och dra slutsatser utifrån detta. Den andra synvinkeln är ett *kunskapsteoretiskt* synsätt som innebär förståelse och tolkning avseende hur deltagarna uppfattar verkligheten i en speciell miljö. Den tredje synvinkeln är ett *ontologiskt* synsätt som innebär att samspelet och kommunikationen mellan individer är ett resultat av sociala egenskaper (Bryman 2018). Utifrån Brymans definition av kvalitativ forskning är denna studie ett exempel på ett induktivt synsätt och kunskapsteoretiskt synsätt. Dessa inriktningar stödjer studien genom att studiens författare har valt att undersöka olika förskolor för att få djupare förståelse kring deltagarnas uppfattningar om ämnesområdet mångkulturalitet på förskolan.

Denscombe (2018) betonar även att den kvalitativa ansatsen bygger på människors ord, tolkningar, upplevelser, uppfattningar och tidigare erfarenheter för att skapa sig en djupare förståelse kring ämnet som undersöks. Människor uppfattar världen på olika sätt och utifrån en kvalitativ ansats kan människor studera och undersöka varandras livsvärldar för att skapa en ökad förståelse om individers attityder, handlingar upplevelser och beslutsfattande. Denscombe (2018) betonar också att i kvalitativ ansats kan ord innebära olika former av artefakter såsom enkäter, dokumentationer, bilder, skriftliga och talande ord från deltagarna. I samband med en intervju kan det ske exempelvis både skriftligt och talande ord genom att samtalet spelas in eller antecknas ner. De talade orden

kan vara muntliga ord genom att ljudinspelade intervjuer görs och sedan transkriberas och kommenteras till skriftliga intervjuer i form av ordagranna texter.

5.2 Intervju som datainsamling

Bryman (2018) beskriver att semistrukturerade intervjuer innebär förutbestämda intervjufrågor. Dessa ställs till alla deltagare och inleds vanligtvis med en allmän fråga och sedan de resterande frågorna. I semistrukturerade intervjuer förekommer även följdfrågor. De följdfrågorna som ställs är olika beroende på i vilket sammanhang som följdfrågan ställs, men även beroende på vad forskaren vill att respondenten ska utveckla för att få en djupare förståelse kring ämnet eller frågan.

I den här undersökningen har semistrukturerade intervjuer använts med hjälp av ljudupptagningar för att sedan kunna analysera insamlad data. Intervjuerna består av åtta frågor (se bilaga 1) som är relaterade till studiens syfte och frågeställning där öppna frågor har använts för att ge deltagarna möjlighet till motivering utan begränsning. Under intervjuerna har även några följdfrågor används till deltagare såsom (Hur menar du? Kan du motivera?). De följdfrågor som har ställts till samtliga respondenter beror på deras intervjusvar.

Denscombe (2018) redogör för att forskare kan använda sig av ljudinspelning i en intervju för att samla in data, vilket gör att forskaren får tillgång till detaljerad information för studiens ändamål. All datainsamling som ljudinspelade intervjuer som samlats in behöver bearbetas noggrant och sedan transkriberas och kommenteras efter varje genomförd intervju. Detta underlättar för forskaren i att analysera vad respondenterna har sagt ordagrant under intervjun. Den transkriberade intervjun gör att forskaren kommer i närkontakt med insamlad data, samt att den är nödvändig för forskarens begäran om hen väljer att använda helheten av intervjun. På så sätt gynnar det forskarens undersökning för att kunna analysera helheten av den faktiska data som finns nedskrivna i form av text.

I den här undersökningen valde studiens författare att intervjua sex förskollärare för att få fram deras personliga erfarenheter och tankar kring den valda ämnets som undersökningen gäller (Denscombe 2018). Intervjuerna med förskollärarna varade mellan 7 minuter till 35 minuter beroende på förskollärarnas svar och deras olika erfarenheter.

5.3 Urval

Undersökningen har genomförts på två olika förskolor i Sverige där ena förskolan består till majoriteten av barn med utländsk bakgrund medan den andra förskolan består av en minoritet av barn med utländsk bakgrund. Förskolorna som undersökningen utfördes på är en kommunal förskola och en privat förskola. I undersökning har semistrukturerade intervjuer använts med sex förskollärare, där förskollärarnas tankar och beskrivande arbetssätt gällande mångkulturalitet jämfördes för att se hur arbetssättet spelar roll i det mångkulturella arbetet på förskolan.

5.4 Genomförande

Studiens författare kontaktade förskolans rektorer på respektive förskola genom att skicka missivbrev (se bilaga 2) via mail, där rektorn gav godkännande för att intervjua förskollärarna.

Sedan lämnade studiens författare missivbrev och samtyckesblankett till förskollärarna, därefter bestämdes dag och tid med båda förskolorna för att genomföra intervjuer med förskollärarna. Intervjufrågorna som förekommer i studien har lämnats till intervjudeltagarna två dagar innan intervjun för att ge dem möjligheten att förbereda sig inför intervjun. Intervjuer skedde enskilt med varje deltagare för att säkerställa att varje deltagare ska känna sig bekväma under intervjun. På båda förskolorna intervjuades förskollärarna i två dagar eftersom de inte hade möjlighet att avsätta tid till alla samtliga deltagare på en och samma dag. På båda förskolorna intervjuades en förskollärare första dagen och nästa dag intervjuades resterande av de två förskollärare.

På förskola nr ett genomfördes intervjuer i förskolans lokaler på avdelningens ateljé. Medan på förskola nr två genomfördes intervjuer med förskollärarna på förskolans kontor.

På plats blev förskollärarna återigen informerade om sitt samtycke till deltagande i studien och att deras deltagande är frivilligt, anonymt och att de kan avbryta sin medverkan när som helst. Under intervjuerna valde studiens författare att använda funktionen (röstmemon) i mobiltelefonen för att spela in intervjun. Två mobiltelefoner används för att vara säkra på att intervjun spelas in korrekt. Båda studiens författare deltog under intervjuerna och ställde intervjufrågor till förskollärarna.

Under intervjuerna använde studiens författare semistrukturerade intervjufrågor till alla samtliga sex förskollärarna men dimensionen av intervjusvaren blev olika eftersom deltagarna har varierande erfarenheter av det mångkulturella arbetet på förskolan vilken bidrog till mångfaldiga intervjusvar.

5.5 Bearbetning av insamlade data

Efter alla genomförda intervjuer började studiens författare med att lyssna på ljudupptagningar och titta på anteckningar för att sammanställa den insamlade datan. När studiens författare hade lyssnat på alla ljudupptagningar, började studiens författare att transkribera det till texter ordagrant, som sedan överfördes till datorn. Pauser, tonfall och skratt transkriberades inte i den insamlade datan då det inte är relevant till studiens syfte. Förskolorna har tilldelats ett kodord som förskola nr ett och förskola nr två, samt varje deltagare har också tilldelats ett kodord som exempelvis förskollärare A, förskollärare B osv för att skilja de åt och eventuellt skydda deltagarnas identitet och identifiering av platser. Sedan skrev texterna ut för att analysera transkriberingen av den insamlade datan. Studiens författare bearbetade den transkriberade datan och hittade olika kategorier/tema utifrån förskollärarnas svar på respektive intervjufråga. Under den tematiska analysen av transkriberingen av den insamlade data kunde studiens författare finna mönster som var relevanta för studiens syfte och frågeställningar. Med hjälp av mönster kunde studiens författare sortera, markera med markeringspenna och bilda följande kategori såsom *barns olika kulturer, kommunikation med kroppsspråk och bilder samt utvecklingsmöjligheter*.

5.6 Etiska ställningstaganden

I den här studien intervjuades sex förskollärare på två olika förskolor. Studiens författare har tagit hjälp utav vetenskapsrådet (2017) för att säkerställa att respondenternas integritet skyddas och behandlas utifrån de fyra forskningsetiska principernas grundkrav. Dessa grundkrav är informationskravet som innebär att respondenterna ska få all information gällande studiens syfte och innehåll, samtyckeskravet innebär respondenterna ska ge sitt samtycke att delta i studien. Konfidentialitetskravet innebär att forskaren i studien har tystnadsplikt gentemot respondenternas integritet och nyttjandekravet innebär att respondenternas personliga information ska skyddas på en säker plats och all empiri som forskaren har samlat in via denna studie endast skall användas till studiens syfte och får inte användas i en annan icke vetenskaplig studie (Vetenskapsrådet 2017).

I den här studien har studiens författare utgått från de etiska principerna. Först lämnades ett missivbrev till rektorn på förskolan och även de berörda förskollärarna, för att informera om studiens syfte. I samband med missivbrevet lämnades även samtyckesblanketter till förskollärarna för att få deras samtycke ifall de vill delta i intervjun eller inte, för att kunna genomföra intervjun med dem senare. Deltagarna har blivit väl informerade både i missivbrevet men även i

samtyckesblanketten att deras medverkan är frivillig och att deras deltagande är anonymt samt att de när som helst kan avbryta sin medverkan. Förskollärare har även fått ta del av intervjufrågorna två dagar innan intervjun, så att de har tid att förbereda sig och även känna sig bekväma under intervjun gällande vilka frågor som kommer att ställas under intervjun. Som tidigare nämnts kommer alla deltagare som deltar i intervjuer att vara anonyma, och all empiri som ljudupptagningar kommer att förvaras säkert utan att någon utomstående har tillgång till det. Vidare kommer materialet endast att användas av behöriga till studiens syfte där studiens författare, handledare och bedömande lärare får och kan ta del av det. Efter att undersökningen är genomförd och examensarbetet är godkänt kommer all empiri som ljudupptagningar att raderas för att säkerställa respondenternas integritet. All redovisning av insamlad empiri kommer att behandlas systematiskt och transkriberas genom att inga deltagare kan identifieras i studien eftersom deltagarna kommer att benämnas som förskollärare A, B, C, D, E och F. Efter avslutade intervjuer kommer all empiri som ljudupptagningar att transkriberas noggrant av båda studiens författare i mindre delar för att kunna analysera resultatet av all empiri som har samlats in.

5.7 Metodkritik

I den här studien har en kvalitativ ansats tillämpats då det har gynnat studiens syfte och dess frågeställning. Studiens författare anser att en kvalitativ ansats har varit väsentlig för studien för att få en djupare förståelse kring ämnet som undersöks. Studiens fokus har varit att studera människors tankar, erfarenheter, upplevelser och idéer för att på så sätt samla in data till undersökningen som kan besvara frågeställningar i studien.

Studios författare valde att genomföra undersökningen på en kommunal förskola och en privat förskola. Valet av dessa förskolor var medvetet för att kunna se om det finns likheter och skillnader mellan förskolorna för att sedan diskutera och jämföra deras arbetssätt i relation till studiens syfte och frågeställningar. Valet av den privata förskolan har varit ett medvetet val då studiens författare hade kännedom om att förskolan är privat och hade inga barn med utländsk bakgrund. Förskolan valdes ändå i undersökningen för att kunna se och jämföra hur de tar tillvara på det mångkulturella arbetet på förskolan för att synliggöra mångfalden för barnen från olika kulturer.

Studios författare har valt att intervjua sex förskollärare som jobbar på två olika förskolor. Tre förskollärare från förskola nr ett och tre förskollärare från förskola nr två. Semistrukturerade intervjuer valdes som datainsamling istället för enkäter eftersom enkäter har flera nackdelar jämfört

med semistrukturerade intervjuer som valdes i den här studien. Bryman (2018) beskriver nackdelar med att använda enkäter är att det saknas en intervjuare som eventuellt kan svara på frågor som dyker upp av respondenten. Det går inte heller att ställa för många öppna frågor i enkäter för att respondenterna inte ofta svarar eller skriver för mycket. Det är även svårt att vara säker på att det är rätt person som besvarar enkätfrågorna. I semistrukturerade intervjuer finns en intervjuare som ställer frågor som blir tydliga för respondenten och försäkra sig om att respondenten förstår frågorna och även kan använda sig av uppföljnings och sonderingsfrågor som gör att respondenten fördjupar sina svar. Därför anser studiens författare att

semistrukturerade intervjuer med rätt frågor till rätt person är relevant till denna studie.

I studien har studiens författare strävat efter hög tillförlitlighet när det gäller insamling av data genom att intervjuerna spelades in. Inspelningar skedde med två mobiltelefoner för att säkerställa att alla intervjuer verkligen spelas in så att studiens författare kan använda inspelningarna som är en viktig del av undersökningen. Deltagarna fick intervjufrågorna två dagar innan intervjun av etiska skäl i syfte att förskollärarna ska känna sig mer bekväma och kan förbereda sig innan påbörjad intervju. Utifrån det etiska är det bra att deltagarna har fått intervjufrågor två dagar innan intervjun, men studiens författare är medvetna om att det kan ha påverkat studiens resultat. Detta eftersom deltagarna kunde förbereda sig inför intervju och därför framkom inte de spontana svaren som kunde ha framkommit om deltagarna inte hade fått intervjufrågor innan intervjun. Om deltagarna hade fått intervjufrågor på plats kanske det hade påverkat resultatet och resultatet hade sett annorlunda ut än vad det gör nu beroende på deltagarnas oförberedda svar. Däremot hade kanske deltagarna inte känt sig lika bekväma och därför anser studiens författare att det var ett rätt medvetet val att deltagarna fick intervjufrågor två dagar innan intervjun. På så sätt fick deltagarna tillräckligt med tid för att kunna besvara frågorna utan att missa något eller missförstå frågorna.

Studios författare valde semistrukturerade intervjuer för att kunna använda sig av följdfrågor där deltagarna fick möjlighet att utveckla eller motivera sina svar. Som tidigare nämnts spelades alla intervjuerna in via ljudupptagning och kommenterades samt transkriberats ordagrant inför analys. Under intervjuerna har studiens författare fått intryck att deltagarna svarade ärligt och tydligt på intervjufrågorna och kunde därmed ge egna exempel utifrån sina egna erfarenheter. Därför anses studien vara korrekt genomförd och uppnår en hög tillförlitlighet. Studios författare har även strävat efter hög validitet i studien där de använder sig av intervjuer som metod för att undersöka

det de avsett att undersöka i studien genom att studiens författare har varit öppna under processens gång, samt haft systematisk reflektion och analys.

Insamlingen av empiri har behandlats utifrån en tematisk analys där studiens författare har analyserat intervjuvaren i mindre delar för att sträva efter hög tillförlitlighet och hög validitet i studien (Denscombe 2018). Vidare belyser Denscombe att i en studie kan tillförlitligheten innebära att ifall en annan forskare genomför samma studie, där samma metod används och samma resultat visas så betyder detta att undersökningen har hög tillförlitlighet. Medan validitet innebär att forskare använder rätt metod till undersökningen som är avsett att undersöka för att få resultat till en specifik undersökning och metoden används mest i kvalitativ forskning.

6. Resultat och Analys

Syfte med studien var att undersöka förskollärarnas arbetssätt med mångkulturalitet på olika förskolor och på vilka sätt förskollärare gör för att barn med utländsk bakgrund ska vara delaktiga i aktiviteter på förskolan. Med hjälp av studiens frågeställningar kommer resultatet redovisas utifrån svaren från intervjuer med förskollärare A, B och C på förskola nummer ett och förskollärare D, E och F på förskola nummer två. Vi har kategoriserat resultaten efter tema utifrån förskollärarnas svar på intervjufrågorna. Kategorier som har framkommit i studien är *barns olika kulturer, kommunikation med kroppsspråk och bilder, samt utvecklingsmöjligheter*.

6.1 Barns olika kulturer

Förskollärarnas arbetssätt på båda förskolor skiljer sig när det gäller hur de tar tillvara på barns olika kulturer och arbetar med barns olika kulturer på förskolorna. Alla förskollärarna som intervjuades jobbar på avdelningar med barn mellan 3–5 år.

Förskollärare A, B och C på förskola nr ett jobbar på samma avdelning med totalt 21 barn som har olika kulturer och språk. De beskriver gruppens sammansättning i den mån att det är en grupp med många olika kulturer. Barnen är födda i Sverige och många av föräldrarna också medan de har rötter från hela världen. Exempelvis har två av barnen svenska som modersmål, två vietnamesiska, ett barn har polska, ett barn har kinesiska, fler som har arabiska, albanska, polska och kurdiska som modersmål.

Förskollärare D, E och F på förskola nr två berättar att det finns 21 barn i barngruppen och alla barn på förskolan är svenskfödda samt det är endast ett barn som har föräldrar med en annan härkomst.

Förskollärarna på förskola nr ett berättar om hur och på vilka sätt de synliggör för barnen att det finns olika kulturer på förskolan. Förskollärarna berättar att de arbetar mycket med tema och tidigare hade avdelningen tema där de reste till olika länder och kopplade det till barnens hemländer. Avdelningen reste vid ett tillfälle till Thailand och låtsades att de var på flygplatsen, checkade in väskor och flög med flygplanen till Thailand. Sedan samtalade barnen och förskollärarna med hjälp av olika bilder på storskärmen om vilket språk de pratar i Thailand, kulturen, flaggan och om det finns något speciellt djur som lever i Thailand. Utifrån detta tema har de jobbat för att synliggöra barns olika kulturer på förskolan, där de även har spelat teater tillsammans med barnen, vilket är ett uppskattat moment både av vuxna och barn genom att samtala om varje barns ursprung och kultur.

Förskollärare A berättar även att de pratar mycket med barnen om att alla är olika, det är okej att vara olika men alla har lika värde oavsett var de kommer ifrån. Vidare berättar hen om ett tema som de har för tillfället på avdelningen. Temat heter "snick och snack, vännerna i kungaskogen" som handlar om olikheter, vänskap, samt hur de behandlar varandra och att alla får vara med. Ett moment avser att exempelvis ekorren och igelkotten ska börja bygga en koja och sen kommer fler vänner som vill vara med. Temat handlar mycket om vänskap, att behandla varandra med respekt samt att de ska behandla andra så som de själva vill bli behandlade.

Förskollärare C berättar om att förskolan har tillgång till två modersmåls lärare, en i arabiska och en i albanska. Modersmåls lärare i arabiska är tillgänglig på förskolan varannan vecka och modersmåls lärare i albanska är tillgänglig varje fredag.

På förskola nr två berättar förskollärarna att de jobbar genom att synliggöra för barnen hur det ser ut i andra länder. Förskollärarna tar upp ett exempel när barn på förskolan reser utomlands med sina föräldrar, där de har haft med sig ett litet resedjur och barnen tillsammans med det lilla djuret har tagit reda på information om landet de reser till (se bilaga 3). Det kan vara mat, väder, var landet finns på kartan och att barnet även tar bilder med hjälp av sina föräldrar för att sedan visa för de andra barnen på förskolan. Förskollärarna lyfter resedjuret som en viktig del när barn har varit utomlands och får berätta om landet de varit i, hur flaggan ser ut osv. Förskollärarna menar

att de gör på detta sätt för att det inte finns barn från andra kulturer som kan berätta själv och med hjälp av barnen och resedjuret förtydligar det för andra barn på förskolan att vi har en stor värld, att vi ser olika ut och pratar olika språk.

Förskollärare D berättar att på förskola nr två finns ett barn som är flerspråkig, varpå hen menar att det är viktigt att lyfta barnets språk. Att barnet kan vissa ord som hen lär de andra barnen, exempelvis hur man räknar till tio på hens språk. Barnet tillsammans med en förskollärare har fått möjligheten att berätta hur det såg ut i landet hen rest till, och visade bilder för de andra barnen för att synliggöra hens kultur på förskolan.

Vidare berättar förskollärare D att de tidigare har haft barn med en annan bakgrund som de bjöd in och fick varpå de fick berätta om sitt land, språk och även fick lära pedagogerna ord på sitt språk. Dessa barn kunde även engelska vilket gjorde att pedagoger tillsammans med barnen sjöng olika sånger och lärde sig sånger på ett annat språk.

Förskola nr två har även samarbete med kommunens välfärdsförvaltning för SFI studenter för att hjälpa dessa studenter att etablera sig i samhället genom att studenterna praktiserar på förskolan. På detta sättet visar de barnen sin kultur, religion, sitt hemland osv. Förskollärare D berättar om att förskolan har haft många tillfällen där personer som läser SFI praktiserat här.

Vi har haft en kvinna från Somalia som praktiserade här ett tag och hon var så glad och lagade somalisk mat och bjöd oss på. Jag tror att vi är väldigt öppna för andra kulturer och vill gärna bjuda in dem. Så fort det finns något att dra i så brukar vi göra de (Förskollärare D).

6.2 Kommunikation med kroppsspråk och bilder

På förskola nr ett, berättar förskollärarna att de arbetar mycket med språkutvecklingen för att utveckla barns språkliga förmågor. Förskollärare A beskriver att de arbetar mycket genom bilder för att tydliggöra för barnen.

Tydlighet, bilder, schema med bilder och pekkartor. Pek kartor där man har A4 med olika bilder, om barn sitter och leker med bil lek så finns det möjlighet att prata kring olika bilder och peka på kartan, att använda den för kommunikation (Förskollärare A).

Förskollärare A och C berättar att TAKK tecken, pekkartor (se bilaga 4) och bildstöd är bra att använda med barn som behöver kommunicera på ett annat sätt som inte besitter språket. Det kan vara som hjälp för att få lära sig nya ord om barnet kanske inte har ett vidgat svenskt ordförråd, så är detta bra för kommunikation. De konstaterar att de har språklig medvetenhet, genom att vara extra tydliga, och att de använder sig av bilder, TAKK kroppsspråk för att förtydliga för barnen om barn som inte förstår så kan hen förtydliga saker för barnen genom att använda sig av tecken, bilder samt språk. Alla planerade aktiviteter de gör, planeras i syfte att alla barn är med och delaktiga. Förskollärarna anpassar aktiviteter och tar fram material och bilder som är aktuella för just den situationen så att barn får en hel förståelse. Förskollärare A berättar exempelvis att användandet av TAKK tecken och konkret material (tex, sagopåse) används när de berättar en saga och då kan olika material presenteras för barnen. Hen sade också att teater används som ett sätt för att synliggöra olikheter och detta uppskattas av barnen eftersom det blir tydligt för barnen och lätt att få förståelse genom att pedagoger visar tydlig med kroppen. Förskollärare C poängterar att det är viktigt att använda sig utav TAKK tecken för att förtydliga genom scheman som pedagoger går igenom efter frukosten, om hur dagen kommer att se ut. Det gäller även när barn befinner sig på toaletten och ska tvätta händerna, där finns bildschema uppsatt med detaljerad information och steg för steg om vad barn ska göra (se bilaga 5).

Ett tag så hade vi pekkartor då kunde barn dra fram den, menar du att du behöver gå på toaletten och peka samtidigt. Bilder finns överallt, sitter barn vid bilar så finns det bildkartor. Att vi både med bild och genom att säga vad de heter som händer sen lär barn sig efterhand. Det är mycket bildstöd (Förskollärare C).

Förskollärare B poängterar att det finns kulturer från hela världen på förskolan och berättar att barn är öppna och berättar gärna vad saker och ting heter på deras hemspråk vilket är väldigt roligt. Hen beskriver att förskolan arbetar efter tema och i detta tema så berör de olika kulturella frågor. Hen tar upp ett exempel där olika djur skriver brev till barnen, exempelvis har de en papegoja som flyger från regnskogen och en panda som är från Kina. Detta tydliggör för barnen att vi kommer från olika länder och att det ser annorlunda ut i varje land.

Förskollärare C berättar just på denna förskola finns det många olika språk och kulturer, där fokuset är på det svenska språket, att lära sig språket, men även att ta tillvara på barnens olika språk.

Förskollärare C berättar även att det finns olika behov som hen tycker är en utmaning att möta alla barn på bästa sätt. Därför har de valt att jobba mycket med att dela barnen i små grupper. Varje pedagog har sju barn per grupp, vilken hen tycker att de vinner mycket på och menar att det blir mer kvalitet för alla. Fortsättningsvis berättar förskollärare C att under vardagen på förskolan så lär barn pedagoger ord på sitt hemspråk vid exempelvis matsituationer;

Under vardagen när vi sitter och äter så pratar vi t.ex. om banan och vad heter banan på arabiska? ja ”moze”. Vi pratar om vad det heter på olika språk. Vi uppmärksammar språket (förskollärare C).

Förskollärarna på förskola nr ett använder sig också av digitala verktyg för att förtydliga barns lärande. Alla tre förskollärarna berättar om Appen “Polyglutt” som barnen har tillgång till på förskolan, där det finns mängder av olika slags böcker tillgängliga digitalt på olika språk att lyssna på såsom svenska, albanska, arabiska och många andra språk (se bilaga 6). Förskollärare A tycker att denna appen är bra för att det finns barnens olika modersmålspråk tillgängliga. Förskollärare C berättar också om appen och menar att appen bidrar mycket för barnen och kan vara till hjälp för barn som inte behärskar det svenska språket och kan på detta sätt kännas tryggt för barnen att få lyssna på sitt hemspråk när de inte kommit långt i sin språkutveckling.

På förskola nr två berättar förskollärare E om ett barn som hade svårt med svenska språket och då fick barnet tillgång till en pedagog i närheten under tex. samlingen. Hen menar att förskollärare förtydligade för barnet genom att prata långsamt på svenska för att det ska bli tydligt och barnet ska förstå. Förskollärarna placerar även barnet i mindre grupper och följde barnet i leken för att hjälpa hen med språket. Ett annat exempel som förskollärare E beskriver är under vilostunden där det flerspråkiga barnet sitter bredvid pedagogen som läser boken under vilostunden så att barnet kan se bilderna för att följa med i texten. Förskollärare F belyser också vikten av att bemöta varje barn genom att som pedagog förklara extra tydligt för barnen, att läsa mycket böcker och även att vara länken i den fria leken.

6.3 Utvecklingsmöjligheter

Förskollärarna på förskola nr ett berättar om utvecklingsmöjligheter och en av utvecklingsmöjligheter kan vara kontakten med vårdnadshavare. De menar att det är viktigt att kunna ta mer av vårdnadshavarna som kan så mycket och skulle kunna berätta mycket om sitt land, sitt ursprung, samt vad olika saker heter på deras språk såväl som att visa vad de har för mat och

vad de firar för olika högtider. Förskollärare A berättar att tidigare hade de kvällsträffar med vårdnadshavare där föräldrar hade tagit med sig mat och de pratade med varandra vilket var en möjlighet för vårdnadshavare att berätta om sin kultur, sin mat och sitt språk, vilken hen tyckte var spännande och lärorikt. Hen berättar vidare att just nu är det omöjligt att ha kvällstjänst då kommunen har satt stopp för detta. Det hade underlättat för föräldrarna att komma till förskolan på kvällar då flera vårdnadshavare är lediga och har möjlighet att komma på kvällen eftersom det är svårt att komma på dagen då de flesta arbetar.

Förskollärare B berättar också om att kontakten med vårdnadshavarna behöver och kan förbättras på förskolan. Detta genom att bjuda in familjer och barn till förskolan eftersom det inte förekommer i alla kulturer att de exempelvis får gå in i förskolan. Detta resulterar i att många föräldrar blir nervösa, rädda och väljer att stanna utanför avdelningens dörr när de lämnar och hämtar sina barn. Hen menar att det är en kulturell fråga om hur vi ska nå ut att vi är öppna, tillgängliga och att föräldrar får lov att vara delaktiga i vårt pedagogiska arbetssätt. Vidare berättar förskollärare B också om trivselkvällar;

Förr hade vi trivselkvällar där man bjöd in familjer men allt sånt har tagits bort. Vi får inte jobba kvällstid, inga föräldramöten och vi får inte lägga utvecklingssamtal utanför våra arbetstider. Mycket sånt försvinner och det är synd för att många familjer arbetar och man är inte tillgänglig dagtid för att man är på sitt arbete eller skola. Då saknar man föräldrakontakten (Förskollärare B)

Förskollärare C poängterar också föräldrakontaktens betydande roll för barnets utveckling och berättar att föräldrarnas engagemang är oerhört viktigt. Hen berättar att pedagoger på avdelningen lärloggar vad de gör varje vecka på appen Unikum, och detta visar att det inte är många vårdnadshavare som läser det. Många vårdnadshavare behärskar inte det svenska språket överhuvudtaget och förskollärare C menar att förskolan försöker att översätta all info till deras hemspråk så att det blir mer tydligt för föräldrarna att förstå. Hen påpekar även att språket blir en brist i kommunikation, och när de har utvecklingssamtal så har de bjudit in en tolk, eftersom det är så viktigt att kunna berätta om ett barns utveckling och hur det brukar se ut generellt.

Ett annat exempel som förskollärare C tar upp är föräldramöten som ställs in på grund av att det är endast en eller två vårdnadshavare som skrivit upp sig på avdelningar. Detta blir problem för

förskolan när det kommer till att bjuda in vårdnadshavare på föräldramöte eftersom föräldrarna inte läser, förstår inte språket och får inte den informationen som de behöver gällande deras barn.

Vi vill att föräldrarna ska komma hit så att vi kan berätta om det arbetet vi gör på förskolan och visa bl.a. hur de kan gå in och läsa vår blogg, hur de lägger in tider i Tieto och den informationen kan man inte ge till de föräldrarna som inte kommer på samma sätt (Förskollärare C).

Vidare berättar förskollärare C att när förskolan skickade ut information om anmälningsplikt till vårdnadshavarna, så var det många vårdnadshavare som frågade om innebörden av information om anmälningsplikt. Förskollärare C påpekar att hen gärna vill ge denna information på vårdnadshavarens hemspråk då det är svårt att förklara för någon som inte besitter det svenska språket. Detta är dock på gång, att denna information ska komma ut på respektive hemspråk.

Förskollärare D på förskolan nr två hävdar att det är intressant att lära sig om andra kulturer och menar på att mycket kan åstadkommas genom kreativt arbete med hjälp av kultur, dans, musik och teater, alltså estetiska ämnen. Hen tycker att det hade varit bra ifall de hade haft tio barn som har en annan kulturell bakgrund på förskolan då det skulle behövas blandas lite mer för att kunna mötas. Vidare uttalade sig förskollärare D enligt följande;

Att jobba mycket om andra länder, det kan vara en som känner någon som har en annan bakgrund. Det kan aldrig bli för mycket, utan det är väldigt viktigt att vidga ut de. Jag förstår att det kan bli problem ju äldre barnen blir när de blir segregation i skolorna. Att det blir skolor med bara svenska barn eller bara utländska barn. Det är tråkigt.

Även förskollärare E och F berättar att det är betydelsefullt att lyfta in andra länder för barnen, och när det finns möjlighet att träffa barn och personal med en annan bakgrund så tar de tillvara på det. Förskollärare E berättar att anledningen att de inte har några barn från en annan kultur på förskolan är för att förskolan är privat och sökningen av förskolan kan vara svår för någon som inte kan det svenska språket när man är ny i ett nytt land. När man kommer från ett annat land, en annan kultur och inte behärskar språket så väljer man den förskola som ligger i sitt närområde. De menar att i område som förskolan finns, är det ingen som bor som har en annan kultur, men de är öppna och positiva till att det skulle vara en möjlighet att få barn med en annan kultur till förskolan.

6.4 Analys med ett interkulturellt perspektiv

Ett interkulturellt lärande sker när olika kulturella bakgrunder synliggörs i interaktion med omgivningen eftersom kulturarven påverkar individen på olika sätt och när olika individer med olika kulturella och etniska bakgrunder interagerar och samspelar med varandra utvecklas en ömsesidig förståelse om allas lika värde (Lunneblad 2013). Studiens resultat visar att båda förskolor arbetar utifrån en interkulturell pedagogik på olika sätt, då deras arbetssätt varierar med det mångkulturella arbetet på förskolan och hur de synliggör mångkulturalitet för barnen.

På förskola nr ett, arbetar de utifrån en interkulturell pedagogik, där de har språklig medvetenhet i arbetet med barn och jobbar mycket med språkutvecklingen för att utveckla alla barns språkliga förmågor. Förskollärarna A, B och C berättar att de jobbar med det mångkulturella arbetet på förskolan varje dag genom att förskollärarna är tydliga och använder sig mycket av bilder, pekkartor, digitala verktyg, TAKK-tecken, kroppsspråk som ett hjälpmedel för kommunikationen så att barn får en hel förståelse kring ämnet och olika fenomen. Förskollärarna berättar att de arbetar tematisk och använder sig mycket av rollspel i form av teater för att belysa för barnen att det finns olika kulturer i hela världen och några av de kultureerna finns på förskolan. Tidigare hade de tema som handlade om olika länder, där förskollärarna tillsammans med barnen reste till olika länder och kopplade detta till barnens hemländer. Detta påpekar också Eklund (2003) som viktigt, att pedagogerna involverar alla barn under olika lärandesituationer som gör att barn utvecklar sin förståelse för andra kulturer, kan acceptera och respektera andra individers kulturella bakgrunder. Eklund menar att genom att pedagogerna på ett medvetet sätt tillämpar en interkulturell undervisning, som bidrar att barn också blir medvetna om mångfalden om andra kulturer genom samspel i omgivningen, där de utvecklas i sitt lärande i sociala sammanhang (Eklund 2003).

Vidare berättar förskollärarna på förskola nr ett, att för tillfället arbetar de med tema om olika djur som bor i skogen och teman handlar om vänskap, där alla är olika men ändå lika för att belysa för barnen att alla har lika värde oavsett var de kommer ifrån och alla ska få vara med samt de ska behandla varandra med respekt. Vilket också poängterar Eklund att värdegrunden i våra styrdokument är starkt kopplad till demokratiska värderingar där undervisningen har sin grund i interkulturellt synsätt som förmedlar och möjliggör ett interkulturellt lärande (Eklund 2003).

Resultatet på förskola nr två visar att förskollärarna är öppna och positiva till att jobba med interkulturell pedagogik, där förskollärarna D, E och F berättar att förskolan tar tillvara på tillfällen

som kan ge möjlighet för att synliggöra olika kulturer för barnen. Vidare berättar förskollärarna att de har haft tillfällen där SFI studenter har praktiserat på förskolan och det har varit en stor möjlighet för de att ta tillvara på dennes kultur, vilket de påpekar har varit lärorikt både för pedagogerna själva men även för barnen. Detta belyser också Lunneblad (2013), nämligen att förståelse om olika kulturer skapas genom att utbildningen synliggör andra kulturer i undervisningen. Lunneblad hävdar att genom samspel och interaktion med omgivningen skapas ett interkulturellt lärande om olika kulturella och etniska bakgrunder, eftersom kulturarven har en stor påverkan på individen och individens lärande och utveckling (Lunneblad 2013).

Därmed berättar förskollärarna på förskola nr två, om olika resedjur som barn på förskolan tar med sig när de befinner sig utomlands och barnet med resedjuret utforskar landet de reser till. När barnet är tillbaka från sin resa kan de återberätta om landet/kulturen som de har rest till för de andra barnen på förskolan utifrån sina egna tankar och upplevelser. Förskollärarna menar att detta är ytterligare ett sätt som de har använt sig av för att synliggöra andra kulturer för de andra barn på förskolan med hjälp av några barns olika resor i utomland. Detta menar förskollärarna att några barn har varit delaktiga i både resandet till ett annat land och kultur men även varit delaktiga i berättande om kulturen/landet som de har rest till med hjälp av självtagna bilder. Fortsättningsvis poängteras förskollärarna på förskola nr två att deras arbete på förskolan hade sett annorlunda ut, om de hade en barngrupp som är blandad med olika kulturer för att få möjligheten att mötas och lära sig mer om andra kulturer. Eftersom förskolan inte har några barn som har en annan kulturell bakgrund menar de att mycket kan åstadkommas genom estetiska ämnen, såsom kreativt arbete med hjälp av kultur, dans, musik och teater för att kunna belysa för barnen kring andra kulturer. Eklund (2003) skriver att verksamheten behöver tänka om och skaffa sig kunskap om hur de kan utveckla undervisningen på förskolan för att ge barn möjligheter och förutsättningar utifrån en interkulturell undervisning.

Förskollärarna på förskola nr ett berättar även att de har tillgång till två modersmåls lärare i arabiska och albanska som kommer till förskolan varannan vecka. På så sätt får barnen möjlighet till sitt eget modersmål på förskolan som kan vara som ett hjälpmedel för barnen som inte behärskar det svenska språket och behöver stöd av sitt eget hemspråk för att kunna få bredare förståelse. Detta skriver även Eklund (2003) att pedagoger behöver samspela och samarbeta med modersmåls lärare för att kunna skapa lärandesituationer utifrån en interkulturell lärmiljö som gör att barn interagerar med varandra och utvecklar förståelse för andra kulturella bakgrunder. Detta för att samarbetet

mellan pedagoger och modersmåls lärare gör att det skapas samspel mellan majoritetsbarn och barn med utländsk bakgrund där ömsesidig respekt utvecklas sinsemellan (Eklund 2003). Fortsättningsvis berättar förskollärarna på förskola nr ett, att de även använder en app som heter "Polyglutt", som finns tillgänglig för barn på förskolan. I appen finns flertal böcker på olika språk där barn kan lyssna på olika sagor på sitt hemspråk i förskolan.

7. Diskussion

I den här delen kommer studiens författare att diskutera studiens sammanfattande analys och koppla till tidigare forskning och styrdokument.

Syftet med studien är att undersöka förskolläraarnas arbetssätt angående mångkulturalitet på olika förskolor och på vilka sätt förskollärare gör i syfte att barn med utländsk bakgrund ska vara delaktiga i aktiviteter på förskolan.

7.1 Barngruppens sammansättning

Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) redogör för, att det i den svenska förskolan finns barn som är flerspråkiga från hela världen med olika kulturella bakgrunder. Utifrån resultatet i den här studien påvisades det att på förskola nr ett, finns barn på förskolan som är flerspråkiga och kommer från olika länder med olika kulturella bakgrunder. Barngruppen är blandad från hela världen med många olika kulturer och språk. Barnen är födda i Sverige och det är även många av föräldrarna också, medan de däremot har rötter i Kina, Vietnam, Irak, Polen, Albanien och Kurdistan. Även i läroplanen för förskolan lyfts det att "förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald" (Skolverket 2018).

Resultatet på förskola nr två visade att det fanns endast ett barn på förskolan som var flerspråkig och förskollärarna var öppna och positiva till en barngrupp blandad med olika kulturella bakgrunder. Däremot hävdade förskollärarna på förskola nr två att anledningen att det inte finns eller har funnits några barn som har en annan bakgrund eller barn som är flerspråkiga på förskolan beror det på att förskolan är privat. Förskollärarna menar att vårdnadshavarna måste söka sig till förskolan för att bli erbjuden en plats, vilket de påpekar kan vara svårt för någon som är ny i Sverige som inte kan svenska språket, att kunna söka sig till deras förskola. Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) hänvisar till en undersökning genomförd av Skolinspektionen, som visar att allt fler

pedagoger upplever att det är svårt att arbeta med barn som har olika språk eftersom det saknas verktyg som behövs för att ge barn tillgång och möjlighet till sina egna språk och kulturella identiteter. Författarna menar att pedagogerna behöver stärkas och öka sin kompetens i sin yrkesroll gällande flerspråkiga barn för att pedagogerna ska kunna möjliggöra situationer på förskolans miljö som gör att barn utvecklar alla sina språkkunskaper.

7.2 Det mångkulturella arbetet på förskolan

Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) skriver att forskningen visar att barns språkutveckling utvecklas och förstärks när barn får tillgång till sina språkliga kunskaper, vilken i sin tur stärker deras språk och kunskapsutveckling. När pedagoger arbetar för att möjliggöra att barn får tillgång till sina språkliga resurser såsom modersmål, utvecklas både det svenska språket och modersmål språket. Detta betonas i Barnkonventionens artikel 30 att "barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion" (United Nations 2018). Resultatet på förskola ett påvisade att förskollärarna arbetar aktivt med barns språkutveckling och det är en utgångspunkt genom alla lärandesituationer på förskolan. Bland annat förskollärare C berättade att de använder sig mycket av bilder, TAKK tecken, bildschema, pekkartor och bildkartor för att förtydliga för barnen så att de kan utveckla förståelse och barnet kan förmedla det hen känner och tycker med hjälp av pekkartor, bildkartor och bildschema. Förskollärare C menar att det kan också vara till hjälp för barn som inte har kommit långt i sin språkutveckling och inte behärskar det svenska språket och kan på detta sättet kännas tryggt för barnet.

Kultti (2012) skriver att förskolan ska stimulera och stötta barn och deras språkutveckling, vilket är viktigt i det mångkulturella samhället. I denna studien visade resultatet på förskola nr ett, att barnen erbjuds möjlighet och tillfällen att ta del av sitt modersmålspråk. Förskollärare C berättar om att förskolan har tillgång till två modersmåls lärare i arabiska och albanska som är tillgängliga på förskolan varannan vecka för de barn som har det språket som modersmål. Kultti (2012) belyser även att förskolans roll när det gäller barns språkutveckling, och menar att förskolans lärandemiljöer är viktiga för barnens utveckling, och speciellt de miljöer som är inbjudande till interaktion och kommunikation. I studien visade resultatet från förskola nr ett, att förskollärarna uppmärksammar barns olika språk. Förskollärare A, B och C berättar att de uppmärksammar språket på olika sätt och uppmuntrar barnen genom att ta del av barnens hemspråk och lär sig nya

ord. Förskollärare C påpekade att under matsituationen förekommer olika frågor kring vad olika saker heter på respektive modersmål som finns på förskolan exempelvis vad ”banan” heter på arabiska, ja det heter ”moze”.

Vidare berättar förskollärare C att de jobbar aktivt med barns modersmål genom en app som heter ”Polyglutt”, vilket alla tre förskollärarna tyckte att appen har varit väldigt givande för barnen på förskolan. I appen finns det ett stort utbud av böcker tillgängliga digitalt på olika språk att lyssna på såsom svenska, albanska, arabiska och många andra språk. Kultti (2012) poängterar också att det är viktigt att pedagoger stöttar flerspråkiga barn på ett medvetet sätt genom att möjliggöra flerspråkiga barns tillfällen för modersmål på förskolan, där både pedagoger och barn samverkar och kommunicerar sinsemellan. Även Fredriksson och Lindgren Eneflo (2019) skriver om pedagogernas positiva ställningstagande till barns olika modersmål och menar att pedagogernas roll är betydelsefullt och påverkar barns flerspråkighet där pedagogerna ska se detta som tillgång genom att uppmärksamma kulturella identiteter samt stimulera barnens modersmål (Fredriksson och Lindgren Eneflo 2019). Detta gör pedagogerna genom att visa intresse för och vara nyfikna på barns kulturella intryck, samt använda sig av digitala verktyg för att lära sig ord på barnens olika språk. Detta betonas även i läroplanen för förskolan att ”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet” (Skolverket 2018, s.14).

Gayle-Evans (2004) betonar att mångkulturell utbildning är betydelsefullt att tillämpa på förskola eftersom vi lever i ett mångkulturellt samhälle. Förskolans uppdrag är att synliggöra mångfalden av olika kulturer och bakgrunder för att kunna göra barn uppmärksamma om sin egen kultur och andra kulturer. Studien visade att förskollärarna tar tillvara på barnens olika kulturer. Förskollärare A berättar om föräldraträffar som de haft på förskolan där förskollärarna fick ta del av olika länder och kulturer. Föräldrarna berättade om sina länder, språk, bjöd på olika maträtter, men även vad de firar för högtider. Föräldraträffar gäller tyvärr inte längre, därför hävdar förskollärare A att detta är viktigt och väldigt intressant att få ta del av mycket information om barnets ursprung från föräldrarna, vilken hen poängterar att föräldrarna är expert på sin egen och barnets ursprung och kultur.

7.3 Förskolans inspirerande pedagogik

Gayle-Evans (2004) beskriver att förskolan ska vara inspirerande och inbjudande samt återspegla samhällets mångfald. Förskolan ska utformas på ett sätt som gör det tillgängligt för alla kulturella grupper och barns intresse ska tas tillvara på, på ett medvetet sätt och ska även synliggöras i olika teman på förskolan. Resultat från förskola nr ett, visar att förskollärarna arbetar aktivt med språkutvecklingen och är vana vid att bemöta barn som har en annan bakgrund. Förskollärarna arbetar även mycket med bilder, TAKK-tecken och teater för att förtydliggöra för barnen. Förskolan arbetar utifrån barnens intresse genom tema kring olika ämnesområde. Förskollärare B berättar att förskolan arbetar mycket med att resa till olika länder, där hen tar ett exempel, om en panda från Kina som brevväxlar med barnen. Hon berättar att alla barn på avdelningen tillsammans med förskollärarna låtsas och reser till varandras hemländer, vilket uppskattas av vuxna och barn eftersom barns ursprung och kultur synliggörs i barngruppen. Detta betonar även Kultti (2012), nämligen att utifrån barns intresse och tidigare erfarenheter kan pedagoger skapa olika situationer som erbjuder barn till delaktighet. Situationerna ska bygga på kommunikation och språkutveckling för att ta tillvara på barns flerspråkighet i deras tidiga ålder.

Medan resultat från förskola nr två, visar att förskolan är öppna och hittar möjligheter och tillfällen där de kan synliggöra andra kulturer för barnen. Vidare berättar förskollärarna att de arbetar mycket med tydlighet genom förskollärares närvaro och delaktighet när ett barn behöver tydlighet som inte behärskar det svenska språket. Förskolan samarbetar även med kommunens välfärdsförvaltning för att rekrytera SFI studenter till förskolan för att hjälpa dessa studenter att etablera sig i samhället. Att SFI studenter praktiserar på förskolan ger även stor nytta och möjlighet för förskolan genom att studenter berättar om sig själva, kulturen och språk menar förskollärarna. På detta sätt kan även förskollärarna synliggöra för barnen att det finns andra kulturer i vårt samhälle och kan även koppla detta till SFI studenternas kulturella identiteter för att få barnen att bli medvetna om och få förståelse för olika kulturer. Förskollärare D berättar även att när barnen är utomlands med sina föräldrar så brukar barnet låna ett resedjur från förskolan och barnet tillsammans med resedjuret tar bilder och söker information om det landet som hen reser till. Sedan när barnet är tillbaka från sin resa, berättar hen för andra barnen på förskolan om vilket land hen reste till, väder, mat och var landet finns på kartan. På så sätt får barnen förståelse för andra kulturer genom att samtala kring olika länder och visa var landet finns på kartan med andra barn på förskolan.

7.4 Slutsats

Studiens slutsats relaterar till studiens frågeställningar som är följande: *Hur beskriver förskollärarna det mångkulturella arbetet på förskola? Gör förskollärarna barn med utländsk bakgrund delaktiga i aktiviteter? I så fall hur.*

Läroplanen för förskolan beskriver att förskolan är en mötesplats för alla barn oavsett etnicitet, och detta är betydelsefullt, att förskolans kontexter präglas av exempelvis ömsesidig respekt, dvs människors lika värde i en mångkulturell förskola. Resultatet i denna studien påvisade att de flesta förskollärarna arbetar aktivt med det mångkulturella arbetet på förskolan på olika sätt utifrån barns intresse och barns olika kulturer. Förskollärarna arbetar även för att möjliggöra för alla barn oavsett etnisk bakgrund att delta i olika lärandesituationer gällande olika kulturer på förskolan. Detta gör förskollärarna genom att de skapar utrymme för samtal tillsammans med barnen om allas lika värde för att de ska utveckla en förståelse kring sin egen kultur och andra kulturer. Det är betydelsefullt att förskollärare bemöter alla barn med lyhördhet för deras olika förmågor och synliggör olikheterna i barngruppen, då detta gör att barn interagerar med varandra, vilken i sin tur leder till att barn får ökad förståelse om och för andra kulturella och etniska bakgrunder och respekterar andra individers olika tankar och uppfattningar.

7.5 Yrkesroll

I resultatet ser vi tydliga konsekvenser för yrkesrollen både i förskola nr ett och förskola nr två. Pedagogerna ska inte behöva uppleva svårigheter att jobba med det mångkulturella arbetet eftersom vi lever i ett mångkulturellt samhälle som präglas av olika kulturer. Förskollärarna ska stötta barn i deras egna kulturella identiteter där de uppmärksammar, synliggör allas likheter, olikheter och kulturella bakgrunder i sitt pedagogiska arbete. På förskola nr ett upplever förskollärarna att kommunens nya riktlinjer har gjort det svårare för dem att skapa relationer med vårdnadshavarna eftersom alla kvällsmöten och trivselkvällar har avskaffats. Detta har påverkat föräldrakontakten med förskollärarna på långt sikt, och pedagogerna menar att endast den dagliga kontakten kvarstår när vårdnadshavarna lämnar och hämtar sitt barn på förskolan då tiden är begränsad och vårdnadshavarna endast hinner samtala en kort stund med pedagogerna på förskolan. Detta leder till att interaktion och relationer mellan vårdnadshavarna och pedagoger blir svaga till skillnad från när kvällsmöten och trivselkvällar var tillgängliga och de kunde skapa relationer med alla vårdnadshavarna.

7.6 Vidare Forskning

Denna studie har gett oss en inblick på vad som kan förbättras utifrån det mångkulturella arbetet i förskoleverksamheter. Vidare forskning anser vi kan vara att förskolan behöver ett kösystem när de tilldelar förskoleplatser för att det ska vara jämt fördelat i barngruppen med barn från olika kulturer. Blandning av barngrupp gör att barn utvecklar förståelse för sin egen identitet men även andras kulturella identiteter. På så sätt får även förskollärarna utvidgad kunskap om det mångkulturella arbetet på förskolor när barngruppen är blandad med olika kulturer. En annan vidare forskning skulle också kunna vara en undersökning om vårdnadshavarnas synsätt kring det mångkulturella arbetet på förskolan, samt hur de upplever att förskolan respektive förskollärarna synliggör deras kultur och hur förskollärarna samverkar med vårdnadshavarna.

Referenser

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter (2018). Stockholm: UNICEF Sverige.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber.

Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.

Eklund, M. (2003). *Interkulturellt lärande: intentioner och realiteter i svensk grundskola sedan 1960-talets början*. Diss. Luleå: Luleå tekniska universitet.

Europeiska Ungdomsportalen (2020). *Vad är FN?*. Europeiska unionen.

Fredriksson, M & Lindgren Eneflo, E. (2019). Man blir lite osäker på om man gör rätt – En studie om pedagogers arbete med flerspråkighet i förskolan. *Nordic early childhood education research journal*. 18(6): 1-15.

Gayle-Evans, G. (2004). It is never too soon: A study of Kindergarten teachers implementation of multicultural classrooms. *Professional Educator*. 26 (2): 1-15.

Kultti, A. (2012). *Flerspråkiga barn i förskolan villkor för deltagande och lärande*. Diss.

Göteborg: Gothenburg studies in educational sciences 321.

Lorentz, H. (2009). *Skolan som mångkulturell arbetsplats: Att tillämpa interkulturell pedagogik*. Lund: Studentlitteratur.

Lorentz, H & Bergstedt, B. (2016). *Interkulturella perspektiv: pedagogik i mångkulturella lärandemiljöer*. Lund: Studentlitteratur.

Lunneblad, J. (2013). *Den mångkulturella förskolan: motsägelser och möjligheter*. Lund: Studentlitteratur.

Löthagen, A., Lundenmark, P & Modigh, A. (2012). *Framgång genom språket: verktyg för språkutvecklande undervisning av andraspråks elever*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.

Nationalencyklopedin (2000). *Eid al-fitr*.

Sandvik, M & Spurkland, M. (2015). *Språkstimulera och dokumentera i den flerspråkiga förskolan*. Lund: Studentlitteratur.

Skans, A. (2011). *En flerspråkig förskolas didaktik i praktiken*. Holmbergs: Malmö.

Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan Lpfö 18*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2020). *Mångfald i förskolan ställer krav på den pedagogiska kompetensen*. Stockholm: Skolverket.

Vetenskapsrådet (2017). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Bilagor

Bilaga 1 Intervjufrågor

Intervju med förskollärare

1. Hur länge har Du jobbat som förskollärare?
2. Vilket förhållningssätt har Du som förskollärare?
3. Vilken pedagogik inspireras förskolan av?
4. Hur ser barngruppen ut? kan du berätta om barngruppens sammansättning?
5. Kan du berätta om det mångkulturella arbetet på förskolan? Har Du något exempel?
6. Hur arbetar Du med barn som har utländsk bakgrund?
7. Brukar förskolechefen erbjuda er fortbildning? Berätta gärna ifall Du har varit på fortbildning som handlar om mångkulturalitet.
8. Något Du upplever kan förbättras när det gäller arbetet med mångkulturalitet på förskolan? motivera gärna!

Övriga tankar?

Tack för Din medverkan!

Bilaga 2 Missivbrev

Till Deltagare i forskningsstudie om Mångkulturellt i förskolan

DATUM: 2020-09-14

Information om projektet Mångkulturellt i förskolan med försäkran om samtycke.

Detta är en förfrågan om ditt deltagande i en studie kring Mångkulturellt i förskolan. Vi vill uppmärksamma dig på att allt deltagande är frivilligt och att du har rätt att avbryta ditt deltagande när som helst. Vi är två studenter som under hösten 2020 läser sista terminen i *Förskolläraryrket* vid Högskolan Kristianstad. Studien genomförs som del av vårt självständiga arbete (examensarbete) och kommer att publiceras i en examensuppsats.

Vi kommer att undersöka om det mångkulturellt arbete på förskolan samt på vilka sätt gör förskollärarna barn med utländsk bakgrund delaktiga i aktiviteter. Detta kommer vi att undersöka med hjälp av intervjuer som kommer att ske med legitimerade förskollärare på förskolan.

Vår studien kommer att registreras på Högskolan Kristianstad i enlighet med lagen om hantering av personuppgifter (GDPR). Vi har även tillämpat de etiska principer där bl.a. alla deltagare kommer att vara anonyma. Samt all empiri som vi samlat in via ljudupptagning under intervjun kommer endast behandlas av behöriga till studiens syfte och sedan kommer all empiri kommer att transkriberas efter avslutad studie.

Vi önskar besked om ditt samtycke under vecka 38.

Dina frågor är välkomna och du kan kontakta oss på:

Rondik Amedi: xxxxxxxxxxxxxx@stud.hkr.se

Shahed Shaker: xxxxxxxxxxxxxx@stud.hkr.se

Vår handledare på Högskolan Kristianstad är Göran Roos: goran.roos@hkr.se

Samtycke till deltagande i studien Mångkulturellt i förskolan.

JA, jag har läst informationen och samtycker till att delta i studien Mångkulturellt i förskolan.

JA, jag samtycker till att ljudupptagning och fältanteckningar görs i samband med studien Mångkulturellt i förskolan.

Datum

.....

Deltagares Namnteckning

.....

Namnförtydligande

.....

Bilaga 5 Bildschema

Foto av: Rondik Amedi och Shahed Shaker. Datum: 01.10.2020. Foto föreställer bildschema.

Bilaga 6 Polyglutt app

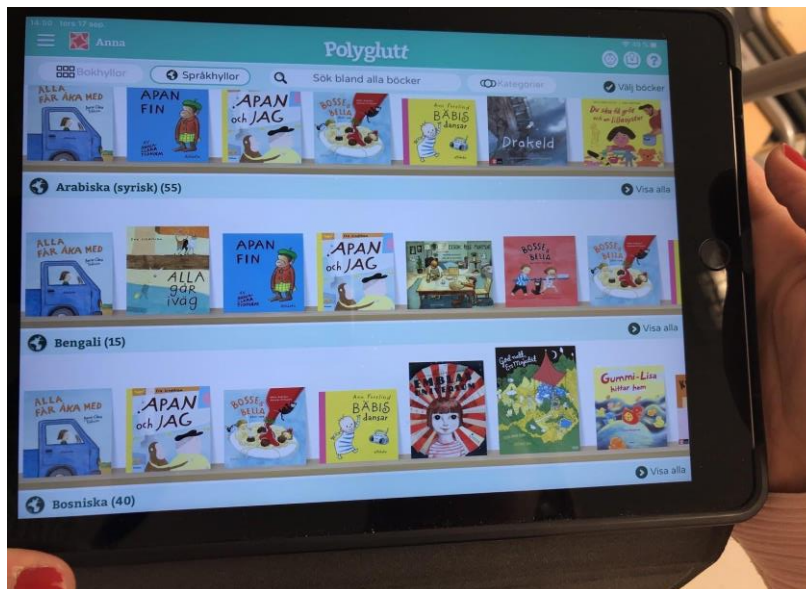

Foto av: Rondik Amedi och Shahed Shaker. Datum: 17.09.2020. Foto föreställer Polyglutt app.